

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ, МОЛОДІ ТА СПОРТУ УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
Інститут Менеджменту
Кафедра фінансів та кредиту
ЧЕРНІВЕЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. Ю.ФЕДЬКОВИЧА
Економічний факультет
Кафедра фінансів та кредиту
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
АКАДЕМІЯ МУНІЦИПАЛЬНОГО УПРАВЛІННЯ (м. Київ)
ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ «ВИЩА ШКОЛА ЕКОНОМІКИ» (Росія)
МІЖНАРОДНА АКАДЕМІЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ НАУК (Грузія)
ТЕЛАВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМ. ЯКОБА ГОГЕБАШВІЛІ (Грузія)

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної науково-практичної конференції «ТЕНДЕНЦІЇ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ ТА ІННОВАЦІЙНИМИ ПРОЦЕСАМИ

В УМОВАХ РИНКОВИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ»

2 березня 2012 р.

ВНТУ
ВІННИЦЯ
2012

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)
ТЗЗ

Друкується за рішенням Вченої ради Вінницького національного технічного університету Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України

Головний редактор: **В. В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **В. В. Зянько**

Рецензенти: **В. В. Зянько**, доктор економічних наук, професор;
О. О. Мороз, доктор економічних наук, професор.

ТЗЗ **Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень:** Матеріали міжнародної науково-практичної конференції. – Вінниця : ВНТУ, 2012. – 407 с.

ISBN 978-966-641-453-6

В матеріалах конференції висвітлено доповіді вітчизняних та іноземних науковців, які розглянуто на Міжнародній науково-практичній конференції «Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень» 2 березня 2012 року в м. Вінниця.

Розраховано на студентів, аспірантів, викладачів, наукових співробітників.

УДК [336+330.341.1] (477)
ББК [65.261+65.01] (4УКР)

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей.

ISBN 978-966-641-453-6

© Вінницький національний
технічний університет, 2012

Журко Т. О., Швець О. Б. Виклики глобалізації для національної економіки.....	166
Зарічна Н. З. Фінансовий кластер як засіб сталого розвитку кластерних ініціатив в Україні...	169
Кобушко І. М. Трансформаційні процеси в розвитку вітчизняного інвестиційного ринку.....	171
Круковська Л. М. Цінове прогнозування в аспекті ринкових перетворень: принципи та вибір методів.....	173
Круць А. В. Банківська система України в умовах ринкових перетворень: наслідки кризи та перспективи розвитку.....	176
Кулик І. М., Скибчук О. І. Проблеми та перспективи розвитку іпотечного кредитування в Україні.....	179
Кураташвили Анзор А. Критерии ефективного управління фінансовими процесами в умовах соціально орієнтованої ринкової економіки.....	183
Лимаренко В. А. Аналіз формування іпотечного кредитного портфеля.....	186
Мацук З. А. Роль фіскального федералізму в системі бюджетного регулювання в Україні.....	189
Масюк Ю. В., Шевцова О. А. Особливості руху фінансових ресурсів аграрних підприємств Дніпропетровської області.....	192
Мороз О. В., Штанько О. С., Сташко, І. В. Основні тенденції і перспективи розвитку сільського господарства Вінницької області.....	194
Мороз О. О., Семцов В. М. Оцінка сучасного стану агропромислового комплексу Вінницької області.....	197
Плопан Г. В., Святенко Ю. М. Проблеми розвитку фінансової сфери економіки України	201
Стасюк Н.Л., Коцюба І. Г. Скасування мораторію на продаж землі: загрузи та перспективи..	203
Ціхановська О. М. Перспективи створення соціальних кластерів у Вінницькій області.....	206
Шаблиста Л. М. Проблемні питання фінансів підприємств реального сектора економіки у трансформаційний період.....	208
СЕКЦІЯ 4	
МІСЦЕ ТА РОЛЬ МЕНЕДЖМЕНТУ В ДІЯЛЬНОСТІ СУБ'ЄКТІВ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ЕКОНОМІКИ	
Безштанько Д. В. Стрес-тестування в системі управління операційним ризиком банку.....	211
Белінська С. О. Управління якістю при виробництві швидкозаморожених плодоовочевих продуктів як фактор досягнення продовольчої безпеки держави.....	213
Єпіфанова І. Ю., Мамадалієв Р. К. Ризик та невизначеність в діяльності підприємств.....	215
Єпіфанова І. Ю., Щетинін З. Ю. Управління капіталом підприємств в сучасних умовах.....	218
Зянько В. В., Лі Сює. Удосконалення обліку доходів підприємств в умовах нової податкової політики.....	219
Зянько В. В., Цзін Цзін. Роль управління в підвищенні ефективності використання основних засобів підприємства.....	221
Кафлевська С. Г. Становлення і розвиток соціально-трудова відносин в аграрних підприємствах.....	223
Коніщева Н. Й. Маркетингові інструменти антикризового управління розвитком туристичних підприємств.....	225
Косицький К. В. Особливості управління функціонуванням та розвитком промислових холдингів.....	229
Красвська А. С. Стратегічний менеджмент як важлива складова ефективного інноваційного розвитку сучасних санаторно-курортних підприємств.....	232
Краус К.М. Значення й особливості управління маркетингом малих торговельних підприємств.....	235
Ратушняк О. Г. Формування системи енергетичного менеджменту в житловому будівництві.....	237
Роїк О. М., Азарова А. О., Антонюк О. В. Математична модель оцінювання рівня використання стратегічного потенціалу підприємства.....	239
Ткачук Л. М. Історичні етапи становлення та сучасні тенденції розвитку управління якістю..	242
Уланов В. Л. Управление по целям и современные концепции систем управленческих показателей.....	244
Ульянова О. Ю. Институциональные изменения в посткризисной инвестиционной системе..	249
Фурик В.Г., Деренько О.А. Моніторинг і контролінг : суть і можливості використання в системі малого та середнього бізнесу.....	251
Якимчук К. Д. Нейромаркетинг: розвиток і вплив на формування попиту.....	234

УПРАВЛІННЯ КАПІТАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Розглянуто сутність процесу управління капіталом підприємств в сучасних умовах.

Ключові слова: *капітал, власний капітал, залучений капітал*

Рівень ефективності господарської діяльності підприємства в основному визначається цілеспрямованим формуванням його капіталу. Основною метою формування капіталу підприємства є задоволення потреби у придбанні необхідних активів і оптимізації його структури з точки зору забезпечення умов ефективності його використання.

Зростання потреби підприємств в капіталі, розгортання конкурентної боротьби за обмежені ресурси фінансового ринку, необхідність їх здешевлення для підвищення ефективності діяльності суб'єктів господарювання, зниження рівня ризиків актуалізували розширення сфер застосування аналітичного обґрунтування рішень в управлінні капіталом підприємства.

Дане питання розглядалось у працях вітчизняних науковців І. Бланка, Ю. Воробйова, І. Зятковського, Г. Кірейцева, О. Мертенса, В. Селезньова, Т. Момот.

Метою даної роботи є визначення сутності процесу управління капіталом підприємств в сучасних умовах.

Управління капіталом підприємства може бути розглянуто в двох напрямках: як процес управління формуванням капіталу і як процес управління використанням капіталу. В межах першого аспекту метою управління капіталом є придбання необхідних активів та оптимізація структури капіталу з метою забезпечення умов для його ефективного використання. За другого аспекту мета управління ґрунтується в забезпеченні максимізації добробуту власників підприємства, його керівництва та працівників в поточному і перспективному періодах.

Економічний процес використання капіталу підприємства характеризується наступними основними особливостями [1, с. 211]:

1. Капітал підприємства є основним фактором виробництва, оскільки він об'єднує усі фактори в єдиний виробничий комплекс,
2. Використання капіталу як економічного ресурсу здійснюється в процесі операційної та інвестиційної діяльності підприємства,
3. Капітал характеризує фінансові ресурси підприємства, що приносять дохід,
4. Капітал є головним джерелом формування добробуту власників підприємства.
5. Процес використання кожної із форм функціонування капіталу має свої можливості і специфіку механізмів цього використання.

Основною складовою джерел фінансування є власний капітал підприємства, важливою характеристикою якого є здатність утворювати активи підприємства як за рахунок власних фінансових ресурсів, так і шляхом залучення позикового капіталу [2].

Розподіл власного капіталу за джерелами утворення передбачає його поділ на статутний, пайовий, додатковий вкладений, інший додатковий та резервний капітал і нерозподілений прибуток (непокритий збиток) з виділенням неоплаченого та вилученого капіталу.

Перевагою використання власного капіталу є [3]:

- власний капітал є фінансовою основою підприємства;
- залучення власного капіталу є більш простим порівняно із залученням позикового капіталу, що пов'язане із тим, що рішення, які стосуються збільшення капіталу, приймають власники та менеджери;
- власний капітал забезпечує більш високу можливість генерування прибутку в усіх сферах діяльності.

Разом із тим, йому властиві певні недоліки:

- обмеженість обсягу залучення, а відповідно і можливостей суттєвого розширення операційної та інвестиційної діяльності підприємства в періоди сприятливої кон'юнктури ринку і на окремих етапах його життєвого циклу;

- висока вартість у порівнянні із альтернативними позиковими джерелами формування капіталу.

Таким чином, підприємство, яке використовує лише власний капітал, має найвищий рівень фінансової стійкості, проте обмежує темпи свого розвитку, оскільки не може забезпечити формування необхідного обсягу активів в періоді сприятливої кон'юнктури ринку і не використовує фінансові можливості приросту прибутку на вкладений капітал.

Залучення позикового капіталу дозволяє суттєво розширити обсяг господарської діяльності підприємства, забезпечити більш ефективне використання власного капіталу, прискорити формування цільового фінансування і на цій підставі підвищити ринкову вартість підприємства.

Отже, підприємство, яке використовує позиковий капітал, має більш високий фінансовий потенціал свого розвитку і можливості приросту фінансової рентабельності діяльності, проте в більшій мірі утворює фінансовий ризик і загрозу банкрутства, які зростають при зростанні питомої ваги залучених засобів в загальній сумі капіталу, що використовується.

Література

1. Бланк И.А. Основы финансового менеджмента. Т.2. — К.: Ника-Центр, 1999. — 512 с.
2. Савицкая Г. Анализ хозяйственной деятельности предприятий: учебник.- Минск: ООО "Новое знание", 1999 - 688 с.
3. Фінансовий аналіз: Навч посіб./ Г.В. Митрофанов, Г.О. Кравченко, Н.С. Барабаш та інш.: за ред. Проф. Г.В. Митрафанова.-К.: Київ. Нац. Торг.-екон. Ун-т, 2002.

УДК 338.24

Зянько Віталій Володимирович

д.е.н., професор;

Лі Сює, магістрант,

Вінницький національний технічний університет

УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ ДОХОДІВ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ НОВОЇ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Запропоновано удосконалення обліку доходів та відображення їх у фінансовій звітності підприємства.

Ключові слова: *дохід, види діяльності, дохід від реалізації готової продукції, дохід від реалізації товарів, дохід від реалізації робіт і послуг, доходи від інших видів діяльності.*

Зміни, що відбулися у вітчизняній економіці, безпосередньо вплинули як на окремі підприємства, так і в цілому на промисловість України. З розвитком ринкових відносин складається новий механізм функціонування національної економіки, при якому змінюються виробничі відносини і підвищується відповідальність суб'єктів ринку за результати своєї діяльності [1].

Повний комерційний розрахунок, відсутність прямих вказівок з боку органів виконавчої влади, а також можливість застосування різних варіантів облікової політики обумовили той факт, що підприємства самостійно визначають стратегію економічного розвитку. При цьому, функціонування кожного суб'єкта господарювання можливе лише при наявності достовірної та об'єктивної інформації про фактичні результати його діяльності [2]. Тому питання бухгалтерського обліку доходів та контролю за їх формуванням і відображенням у обліку та звітності підприємств є досить актуальними і досліджуються як науковцями, так і практиками.

Вивчення наукових праць вітчизняних і зарубіжних авторів свідчить про те, що дискусії, пов'язані з вирішенням організаційно-методичних проблем обліку доходів усе ще тривають. Вагомий внесок у розв'язання цих проблем зробили вчені-економісти, такі як: М. Т. Білуха, Ф. Ф. Бутинець, Ю. А. Верига, С. Ф. Голов, Б. І. Валуєв, В. М. Домбровський, В. І. Єфіменко, В. Г. Лінник, Є. В. Мних, П. Т. Саблук, В. Я. Савченко, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, Б. Ф. Усач, М. Г. Чумаченко та багато інших. Однак, на наш погляд, викладені ними результати досліджень щодо конкретизації питань визначення й класифікації доходів діяльності підприємств є недостатніми і потребують подальшого вивчення й уточнення.

Метою статті є дослідження основних положень та розробка практичних рекомендацій з удосконалення найважливіших аспектів організації і методики обліку доходів та їх відображення у фінансовій звітності підприємств.

Наукове видання

Тенденції управління фінансовими та інноваційними процесами в умовах ринкових перетворень: Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Головний редактор: **В.В. Грабко**

Відповідальний за випуск: **Зянько В.В.**

Підписано до друку 17.02.2012 р.
Формат 29,7×42 1/4. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman.
Друк різнографічний Ум. друк. арк. 4,99
Наклад 200 прим. Зам. № 2012-020

Вінницький національний технічний університет,
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009

Віддруковано в Вінницькому національному технічному університеті
в комп'ютерному інформаційно-видавничому центрі.
21021, м. Вінниця, Хмельницьке шосе, 95,
ВНТУ, ГНК, к. 114.
Тел. (0432) 59-87-38.
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
серія ДК № 3516 від 01.07.2009